

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL
VERSENYTANÁCS

☒ 1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

☎ 472-8864 ☏ Fax: 472-8860

Vj-173/2003/32

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a TV Products Kft. (Nagybajcs) ellen fogyasztók megtévesztésének gyanúja miatt indított eljárásban tárgyaláson kívül meghozta az alábbi

határozatot.

A versenytanács az eljárást megszünteti.

A jelen határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi bíróságnak címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó keresettel lehet kérni.

Indokolás

I.

Az eljárás alá vont vállalkozás; a vizsgálatral érintett termék

1. Az eljárás alá vont TV Products Kft. 2000-ben alapított vállalkozás, amelynek fő tevékenységi köre a csomagküldő kereskedelem, nagykereskedelmi, illetve viszonteladói tevékenységet nem folytat. Kereskedelmi tevékenységének kisebb, mintegy 10%-át mintabolti, valamint közvetlen értékesítés formájában folytatja. Üzletmenetére jellemző, hogy termékeiről vásárlói kizárólag a médiákban közzétett hirdetések révén szereznek információkat.

2. A vizsgálatral érintett hirdetések tárgyát képező, az eljárás alá vont vállalkozás által forgalmazott, mintegy tizenhárom termék, felhasználását tekintve számos termékcsoporthoz tartozik (úgy mint tornagép, rajzkészlet, fűrőkészlet, porszívó, elektromos fogkefe stb.). A termékek részben kizárólag csomagküldő szolgálat, míg mások egyéb forgalmazás keretében is beszerezhetők.

3. Magyarországon a vizsgálatral érintett termékek vonatkozásában a fogyasztó számára a piacon helyettesítő termékként részben kiskereskedelmi forgalomban értékesített, másrészt a STUDIO MODERNA 2000 Kft. által csomagküldő szolgálat útján

forgalmazott termék jelölhető meg. A vizsgálattal érintett termékek túlnyomó része kínai gyártmányú, import termék. A termékek főbb tulajdonságaik, illetőleg felhasználásuk tekintetében nagymértékben megegyeznek a STUDIO MODERNA 2000 Kft. által forgalmazott termékekkel, amelyeket ez utóbbi vállalkozás ugyancsak csomagküldő szolgálat keretében értékesít. Alapvető eltérést jelent ugyanakkor, hogy a STUDIO MODERNA 2000 Kft. a termékeit a kereskedelmi televíziók csatornáin keresztül reklámozza, amely magában foglalja a termékek tulajdonságainak részletes ismertetését is. A vizsgálattal érintett termékek közül helyettesítő terméknek tekinthető még a WS Teleshop Kft által forgalmazott „Turbo porszívó”, amelyet a nevezett vállalkozás szintén a kereskedelmi televízióban reklámoz.

II.

Az eljárás alá vont vállalkozás magatartása

4. Az eljárás alá vont vállalkozás a termékeit különböző országos hetilapokban, illetőleg televíziós műsorújságokban reklámozta, míg kereskedelmi televíziókon keresztül nem hirdetett. Ennek során a vizsgálattal érintett termékeket a társaság nevét viselő „TV Product” emblémával szerepeltette, amellyel kapcsolatosan a vizsgálat tárgyát képezte, hogy a reklámozott termékeket a fogyasztók azonosíthatják a STUDIO MODERNA 2000 Kft-nek a kereskedelmi televíziókban reklámozott termékeivel. A versenyfelügyeleti vizsgálat ennek alapján a két vállalkozás által hirdetett, és forgalmazott termékeket, továbbá azok minőségi tulajdonságait, valamint árait vizsgálta.

5. A versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált másik tényállás vonatkozásban az eljárás alá vont vállalkozás az általa forgalmazott, ún. *AB tonic fogyasztó övet* népszerűsítő reklámja során 2002 szeptemberétől 2003. szeptemberéig a *” FIGYELEM! Óvakodjon az olcsó, rossz minőségű hamisítványoktól. Az eredeti AB Tonicot csak Kapócs Zsóka ajánlásával rendelheti meg.”* figyelemfelkeltő mondattal hirdette. E terméket ezzel az elnevezéssel Magyarországon kizárólag csak az eljárás alá vont vállalkozás forgalmazza, ugyanakkor a magyar piacon számos, azonos használati értékű, bár némileg eltérő kivitelezésű és műszaki tartalmú termék van jelen.

III.

A szakértői vélemény

6. A vizsgálat során bevont szakértőnek arra kellett választ adnia, hogy a számára megjelölt, az eljárással érintett termékek a fogyasztó szempontjából azonos, vagy közel azonos használati értéket képviselnek-e. Valamint, hogy a termékeket összehasonlítva, azok minősége, és árai hogyan viszonyulnak egymáshoz. Mindezen összehasonlítások során pedig a szakvéleménynek alapvetően figyelembe kellett vennie, és vizsgálnia az adott termékek formai tartalmát, műszaki paramétereit, és a vonatkozó termékismertetőket. A szakértői vélemény a STUDIO MODERNA 2000 Kft. és a TV Products Kft. hasonló

termékeinek összehasonlítása során a termékválasztékkal kapcsolatosan a legnagyobb hazai forgalmazóktól beszerzett összehasonlító adatokra támaszkodott.

7. A szakértői vélemény megállapításai az alábbiak voltak:

A megvizsgált tizenhárom féle termékcsoportból kettő minden szempontból azonos, vagy közel azonos használati értéket képviselt, míg hét speciális terméknek minősült, amely nem része az átlagos piaci választéknak. Továbbá minden vizsgálati termék használati értéke arányban állt a hozzá rendelt árral, és egyetlen termékről sem volt megállapítható, hogy értéktelen, vagy hasznavehetetlen „hamisítvány” lett volna.

A tizenhárom termék-párból öt teljesen azonos volt mindkét forgalmazónál, míg három termék-pár esetében hasonlóságukat tekintve összetéveszthetők voltak a másik vállalkozás termékeivel. További öt termék-pár esetében a termékek nem voltak összetéveszthetők egymással.

A STUDIO MODERNA 2000 Kft. termékeinek árai minden esetben magasabbak voltak az eljárás alá vont vállalkozás termékeinél, az árszorozók 1,6-2,3 értékek között változtak. Ehhez kapcsolódóan megállapítást nyert az is, hogy a STUDIO MODERNA 2000 Kft. hét termékéhez rendelt ár elérte az értékarányosság felső szintjét, míg az eljárás alá vont vállalkozás kilenc terméke az értékarányos intervallum szerinti minimumáron került értékesítésre.

Végezetül, az eljárás alá vont vállalkozás termékismertetőinek mindegyike igénytelenebb volt, de a termék rendeltetésszerű használatához szükséges minimális követelményeknek eleget tettek.

8. A szakértői vélemény az *AB Tonic* fogyasztó övvel kapcsolatosan rögzítette, hogy bár az eljárás alá vont vállalkozás által forgalmazott termék nem olyan jó minőségű, mint a konkurens termék, tulajdonságait tekintve az árával arányos, nem silány minőségű. A fogyasztó az alacsonyabb árértékért tehát kevésbé jó, de a vásárlási szándéknak megfelelő termékhez juthat.

IV.

Az eljárás alá vont álláspontja

9. Az eljárás alá vont vállalkozás a versenyfelügyeleti eljárás során előadta, hogy a „*TV Products*” embléma használata nem a korábban használt, a „*TV-ből ismert*” embléma helyettesítésére szolgál, hanem a termékeket forgalmazó társaság elnevezésére utal. Ennek okán helytelen az a feltételezés, hogy az eljárás alá vont vállalkozás a jogsértés vélelmének észlelésekor a kifogásolt szlogent a „*TV Products*” emblémára cserélte, hiszen ez olyan tudatos magatartást feltételezne, mely szerint az eljárás alá vont vállalkozás helyettesítő eszközt kívánt volna alkalmazni. Alaptalannak tartja azt is, hogy a „*TV Products*” embléma alkalmas lenne a fogyasztók megtévesztésére.

10. A vizsgálattal érintett egyik termék, nevezetesen az „*AB Tonic*” fogyasztó öv reklámozása során szereplő azon tájékoztatás, mely szerint „*FIGYELEM! Óvakodjon az olcsó, rossz minőségű hamisítványoktól. Az eredeti AB Tonicot csak Kapócs Zsóka ajánlásával rendelheti meg.*” szöveg nem értékelhető akként, hogy ez által bármilyen más forgalmazó termékét minősítette volna. Az eljárás alá vont vállalkozás csupán saját, a

szépségkirálynő személyével összekötött termékét kívánta más termékektől megkülönböztetni. E hirdetési szöveggel kapcsolatosan megjegyezte, hogy – a jogsértés elismerése nélkül – a B-4256/2003. számú jogorvoslati eljárásban már kifejtett nyelvtani és jogi álláspont fenntartása mellett, a kifogásolt szöveget módosította. Mindezekre tekintettel – jogsértés hiányában – kérte az eljárás megszüntetését.

V.

A vizsgálati jelentés

11. A vizsgált vállalkozói magatartás első részével kapcsolatosan a vizsgálati jelentés megállapítja, hogy bár az azonos használati értéket képviselő termékek esetén az eljárás alá vont vállalkozás valamennyi termékének az ára alacsonyabb volt, és kevésbé jó minőségű, ugyanakkor a használati értéknek megfelelő kevésbé jó minőséghez, értékarányos ár társult. Ebből következően a fogyasztó az eljárás alá vont vállalkozás termékének választásánál nem járt rosszabbul. Más kérdés, hogy ez esetben a versenytársi érdeksérelem fennállhat, de a fogyasztó döntések tisztességtelen befolyásolása nem állapítható meg.

12. A második tényállással összefüggésben a vizsgálati jelentés arra az álláspontra helyezkedik, hogy a fogyasztói döntés meghozatalakor semmiképpen nem elsődleges szempont valamely híres személy ajánlása, így a kifogásolt reklámközleményben szereplő mondat sem. A fogyasztó döntését ugyanis a termék jellemző, használati értékét befolyásoló tulajdonságai, valamint nem utolsósorban a hozzá rendelt ár alapján hozza meg. A gondosan eljáró fogyasztó tisztában van azzal, hogy egy híres személyiség ajánlása semmi mást nem szolgál, mint az adott termék népszerűsítését, annak tulajdonságait nem befolyásolja, legfeljebb az árát emelheti a ráfordított reklám költségek miatt. A vizsgált termék ugyanakkor használati értékét tekintve árával arányos, nem silány minőségű terméknek bizonyult. Ezen szempontok alapján nem állhat fent tehát a fogyasztó megtévesztésének lehetősége.

A vizsgálati jelentés az igazságügyi szakértői véleményben foglaltak alapján, a vizsgált tényállások egyikében sem tartotta megállapíthatónak a Tpvt. sérelmét, így erre tekintettel a vizsgáló az eljárás megszüntetését indítványozta.

VI.

A versenytanács előzetes álláspontja

13. A Tpvt. 8. § (1) bekezdése értelmében tilos a gazdasági versenyben a fogyasztókat megtéveszteni.

A Tpvt. 8.§ (2) bek. a) pontja szerint a fogyasztók megtévesztésének minősül különösen, ha az áru ára, lényeges tulajdonsága - így különösen összetétele, használata, az egészségre és a környezetre gyakorolt hatása, valamint kezelése, továbbá az áru eredete, származási helye, beszerzési forrása vagy módja - tekintetében valótlan tény vagy valós tény megtévesztésre alkalmas módon állítanak, az árut megtévesztésre alkalmas árjelzővel látják el, vagy az áru lényeges tulajdonságairól bármilyen más, megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak. Továbbá - a 8.§ (2) bekezdés b) pontja szerint - amennyiben elhallgatják azt, hogy az áru nem felel meg a jogszabályi előírásoknak, vagy az áruval szemben támasztott szokásos

követelményeknek, illetőleg, hogy annak felhasználása a szokásostól lényegesen eltérő feltételek megvalósítását igényli.

A Tpv. 9. §-a értelmében a használt kifejezéseknek a mindennapi életben, illetőleg a szakmában elfogadott általános jelentése az irányadó annak megállapításánál, hogy a tájékoztatás a fogyasztók megtévesztésére alkalmas-e.

14. A Versenytanács következetes gyakorlata szerint a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalmát megfogalmazó törvényhelynek elsősorban azon magatartások esetében van versenyjogi relevanciája, amely magatartások - a versenyviszonyok torzításával - hátrányosan befolyásolják a fogyasztói döntések szabadságát. A hivatkozott jogszabályi rendelkezések a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolásának azon esetét különböztetik meg, amely szerint tiltott a fogyasztók megtévesztése, és a fogyasztók választási szabadságának korlátozását jelentő üzleti módszerek alkalmazása.

A bármilyen módon megtévesztésre alkalmas információ közlése akkor ütközik a Tpv. 8. §-ába, ha az ésszerűen eljáró fogyasztót olyan döntés meghozatalára készíti, amelyet az valós információ ismeretében nem hozott volna meg.

Ebből következően valamely tájékoztatásnak a fogyasztó megtévesztésre való alkalmassága akkor állapítható meg, ha a kínált terméket a valóságosnál kedvezőbbnek tüntetik fel, annak lehetséges piaci következményével, hogy a fogyasztó - a versenyjogi szabályok által tilalmazott magatartás eredményeként - az adott piacon a tisztességesen eljáró versenytársaktól elfordul.

15. A fogyasztói döntések jogsértő befolyásolása megvalósul a valótlan tényállítással, valós tény megtévesztésre alkalmas módon való állításával, illetőleg bármilyen megtévesztésre objektíve alkalmas tájékoztatással. Általában minden olyan magatartás, amely alkalmas a fogyasztók döntési szabadságának korlátozására, jogellenes, tekintet nélkül arra, hogy a hátrány valóban vagy ténylegesen bekövetkezett volna.

16. A jelen eljárásban a fogyasztók megtévesztése szempontjából az eljárás alá vont vállalkozás részéről, a vizsgálattal érintett termékek reklámozása során adott tájékoztatás, mely szerint a hasonló termékek vonatkozásában a „*TV Product*” elnevezést feltüntette, ténylegesen nem volt alkalmas a fogyasztók megtévesztésére.

A reklámozás során ugyanis az eljárás alá vont vállalkozás termékeit nem tüntette fel a valóságosnál kedvezőbb színben, azokkal kapcsolatosan valótlan tény nem állított. A „*Tv Product*” megjelölés pedig önmagában nem jelentette azt, hogy az eljárás alá vont vállalkozás által kínált termékek a versenytárséval azonos, vagy kedvezőbb tulajdonságokkal, illetőleg árakkal bírtak volna.

17. Az eljárás során vizsgált *AB Tonic* termékkel kapcsolatos reklámszöveggel kapcsolatosan szintén nem állapítható meg a Tpv. 8. §-a szerinti versenyjogi sérelem, tekintettel arra, hogy eredetiségét tekintve, e terméket ezzel az elnevezéssel Magyarországon kizárólag csak az eljárás alá vont vállalkozás forgalmazza, ugyanakkor e termék tulajdonságait és használati értékét tekintve értékarányos a hozzá rendelt árral, így a hozzá fűzött tájékoztatás nem eredményezhetett fogyasztói megtévesztést.

18. Mindkét vizsgált tényállás esetén releváns tehát a vizsgálati jelentés – a szakértői megállapításokra alapozott – azon megállapítása, hogy az adott termékek között, amelyeket az eljárás alá vont társaság, illetve a versenytárs forgalmaz, csak olyan különbség van, amely a termékekhez rendelt fogyasztói ár és a termék használati tulajdonságainak értékarányos eltéréseiben jelentkezik. Az eljárás alá vont vállalkozás termékeiről pedig megállapítást nyert, hogy termékei gyengébb minőségűek, és olcsóbb áron kerülnek

forgalmazásra, mint a versenytársé, ezért a fogyasztó döntését meghatározó ár-minőség összefüggésen kívül nincs olyan tényező, amely a jobb minőségű konkurens versenytársi termék nem valódi, silány minőségét valószínűsíthetné.

19. A versenytanács a vizsgált reklámtevékenységgel kapcsolatosan megállapítja továbbá, hogy a versenytárs hozzájárulása nélkül, a versenytársra utaló árujelzővel, vagy megjelöléssel forgalomba hozott áru esetén, az esetleges jellegbitorlás miatt a Tpv. II. fejezete alapján a bíróságnak van hatásköre. A Tpv. 8. §-a szerinti jogsértést a megrendelő, vevő és felhasználó, mint fogyasztó sérelmére lehet elkövetni. Nem képezi tehát versenyfelügyeleti eljárás tárgyát az esetleges versenytársi sérelmet megvalósító magatartás elbírálása, mivel az - figyelemmel a Tpv. 86. § (1) bekezdésére - nem tartozik a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe.

Elképzelhető olyan eset, amikor az adott magatartás, amikor mind a jellegbitorlás, mind pedig a Tpv. 8-§-a szerinti fogyasztó megtévesztés tényállását megvalósítja. Esetünkben azonban ez utóbbi nem áll fenn.

A versenytanács ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a jelen ügyben a Tpv. 8.§-a szerinti versenyfelügyeleti eljárás, és az abban foglalt megállapítások egyidejűleg nem jelentenek állásfoglalást abban a kérdésben, hogy a szóban forgó magatartás okozott-e versenytársi sérelmet, vagy alkalmas-e a Tpv. II. fejezete szerinti jogsértés megállapítására. Ebben a kérdésben kizárólag a bíróság jogosult dönteni.

20. Összegezve, az eljárás alá vont vállalkozás részéről megvalósított reklámtevékenységgel kapcsolatosan a fogyasztók megtévesztése nem állapítható meg, mert a fogyasztók egyrészt olyan minőségű terméket kaptak, amely minőségük, használhatóságuk és áraik tekintetében értékarányosak voltak. Ennél fogva a reklámokban kifogásolt tényközlés nem volt alkalmas a fogyasztók megtévesztésére, azaz a fogyasztói döntések versenyjogilag értékelhető módon történő befolyásolására.

21. A versenytanács az általa lefolytatott vizsgálat alapján megállapította, hogy az eljárás alá vont vállalkozás törvénybe ütköző magatartás hiányában nem marasztalható el, ezért a Tpv. 77.§ (1) bekezdés j) pontja alapján, figyelemmel a Tpv. 72.§ (1) bekezdés a) pontjában foglaltakra az eljárást megszüntette.

A jelen határozat elleni jogorvoslat a Tpv. 83.§ (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2004.05.20.